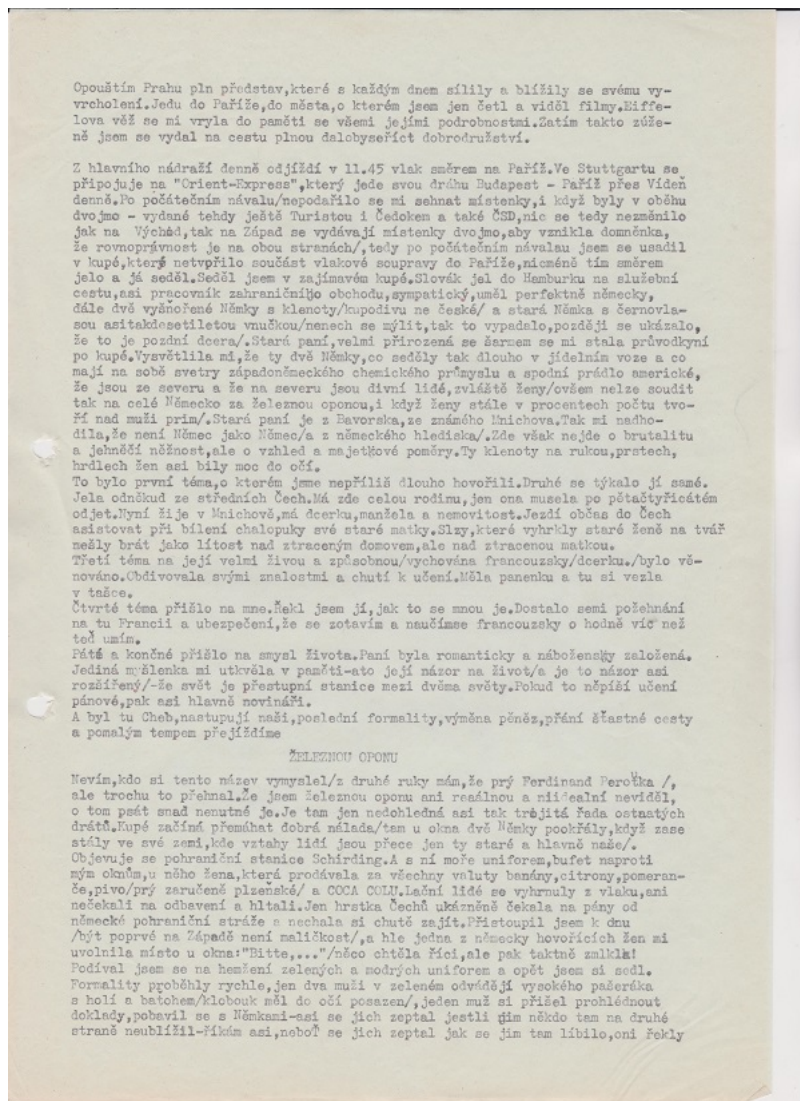

Vyjet do kapitalistického světa za dob socialistického Československa byla velký zázrak. K uvolnění došlo někdy v letech 1963 - 1964 a uvolnění trvalo až do 4. 10. 1969, kdy spadla klec na dlouhá léta. Dnes si to už nová generace neumí ani představit. Tehdy výjezd byla sláva. Takže není divu, že se na papír dostaly zážitky i z mého prvního cestování do Francie v roce 1964. Boj o pas byl těžký a složitý.

V Bartomějské na pasovém mi předávali cestovní pas s výjezdní doložkou a jedovatou poznámkou: "Když se tak v Černínu rozhodli, tak my nemůžeme říct ani popel". Ještě že tak.

Takže v formě rukopisu cestopis do Francie roku 1964.

La Tour EIFFEL

Mohlo jít o nějaký náznak taktiky, tedy francouzsky, tento...
přehled...
co mění se...
se se vyvíjí...
dvě slova se...
stejných...
někdy...
tých je...
uvedení...
C I E F F E L

ze všech stáří, země, státek, neustálých území, království,
republik, občanských...
M O N A L I S A = T H E TOWER EIFFEL

DVA KONEČNÉ ÚMĚRY PRO ANGLIČANY A PRO AMERICKÉ ANGLIČANY
Jesu k dispozici k prohlídce...
Ach, bag your pardon...
Bohžel...
A šarže...
Obyč. Jdeu turistovi od zemi za "IRON CURCULIN" stačí si koupit právě ten
a/ PARIS SOUTHERN
b/ ON TOUR IN PARIS/ Pásky po Paříži/
c/ a sítě Eiffelky

Toto slovo má...
libb měšce...
Bude určitě...
EIFFELOVA...
všechny...
Mě...
hlavně...
hospouct...
Vš...
kromě...
vzrostla...
- proč...
Vypadá...
a...
stejně...
dne...
povím...
toby...
dvě...
nám...
Klas...
Tak...
Jen...
Instal...
připomín...
Hoove...
a s Avenue de New York...
- další...
pro...
Vě...
svobody/

La Tour EIFFEL

Nebylo zrovna mým úmyslem nazvat takto, tedy francouzsky, tento úsek neúplně přehlídka subjektivních pohledů na Francii a Paříž. Ale zdálo se mi to tak, co možná nejprostší, vyjádření jedné z hlavních dominant Paříže. Snad tento název se vyskytuje pouze na Sorboně, neboť Francouz zcela určitě zapamätá tato dvě slova se členem určitým v tomto smyslu. Asi proto, že pověstná Eiffelka se na něho dívá z titulní stránky propagační brožury "ON FOOT IN PARIS" nebo ve stejných/trochu jinak barevných/pohledů u stánků okolo Eiffelky v různých cenách, nebo dokonce může průměrný Francouz spatřit na barevném "PARIS SOUTIEN" trikotu a jednou z ní dolů, nebo jí vidí ve všech cenách a velikostech/v barvách - těch je poněkud méně - jáká škoda pro sběratele. Jenže Francouz to neudělá - uvedené tiskoviny a vylitiny ze slitin jsou pouze pro:

C I Z I N C E
ze všech států, zemí, státek, neutrálních území, království,
republik, domů, císařství a Anglie
M O N A L I S A + T H E T O W E R E I F F E L

z nich
nejvíce
bylo
vydáno
a u všech
míst
kde

český
úsek neúplně
subjektivních
pohledů

Pohled 1.

DVA MODERNÍ OBJEKTY PRO ANGLIČANY A PRO AMERICKÉ ANGLIČANY
jsou k dispozici k prohlédnutí/bohužel jen k prohlédnutí/p o u z e/
Ach, I beg your pardon, misters, misses, o n l y v Paříži, jaká škoda.
Bohužel - ať to vemě jak chceš - čili politicky, etnograficky, historicky a ekono-
micky - mezbývá nám, hlavně nám - členům Commonwealthu - dívat se dosyta.
A žít.
Obyčejnému turistovi od země za "IRON CURTAIN" stačí si koupit právě ten
a/PARIS SOUTIEN
b/ON FOOT IN PARIS/pěšky po Paříži/
c/ a slatka Eiffelka
Toto slovo snad vystihuje dosti/čuně pohrdání ke věži pana Eiffela/přece
jihb máme mít.../ - jednu máme - vidíte, hrdí Pařížanů - Petřín Tour La.

Budé přívro, neděle 7. února 1965:

EIFFELOVKA BEZ SEBEVRAHŮ. Za pětasedmdesát let skočilo z vyhlídkových teras Eiffe-
lovy věže v Paříži 340 sebevrahů. Nyní je rozhodnuto udělat dalším sebevrahům přítrž.
všechny vyhlídkové terasy - jsou ve výškách 98, 116 a 276 m - budou opatřeny mřížemi.

Měje to mít dva důsledky - počet sebevrahů se zmenší a pak klese návštěva:
hlavně Angličanů. - Za mřížemi, to je trochu moc, vždyť to bylo tak volně, jen se pře-
houpnout přes...

Pohled 2.

Věži na břehu Seiny stojí a samému Francouzovi se z ní dělá mdlo a myslím, že
kromě pana Eiffela, který má nahoře /resp. měl/domeček a tam se vystavoval po-
větrnostním vlivům/a že to fouká i v prvním patře/, ji nikdo nepochopil -
-proč tam vlastně stojí
-a proč je tak hezká.

Vypadá jako mladice, to je fakt a točí se z ní hlava všem/jenom ne snad čistícím
a technikům pařížského Télé. Dnes je vysvětleno první proč - proč tam vlastně
stojí - a/valuty/hlavně dollari, které jsou i dnes milé Charlesovi deGaullovy i
dnes, když má opět choutky galského kokouta a snaží se na vybudování velké velmoci
ovšem nepočítá s jednou věcí - s feudálními přežitky, které zosobnila - jako výraz
touhy s svázaností právě Eiffelka/a pak druhý důvod - bez ní by se asi těžko obešly
dvě svérázné francouzské instituce: PARIS RADIO A FRANCE TIME i s panem Léonem Zitro-
nem a Susan Gerniér.

čuně

Dostí důvodů, důsledků, příčin, výhod - dnes se jenom díváme - na rozdíl od
Jana Nerudy - ne z nebeského povrchu Notre Damy, ale z Eiffelky - tedy ne z 300 metrů
/sedět na špičce antény je nepohodlné/, ale z 276 metrů. Jediná omluva budiž dána
klasikovi naší literatury - tehdy v roce 1863 Eiffelova věž nestála.

Jak se na ní dostat? K ní se dostat je lehké - metrem/pěšky není důstojné ani pro-
vizince! Příklad uveďu sebe. Metrem někam k Rue de la Pompe či Avenue P. Doumer, pak
jen tak - lůžnický vychutnat - se zastavit v Palais de Clugnot/vlevo křížle je
instalováno námořnické museum - o tom až později, pak na prostornou plochu, která
připomíná prostranství se Stalinovým pomníkem v Praze, pomalu dolů na Avenue F.
Roosevelta a z Avenue de New York/jak symbolické - další moment pro Věž: Socha svobody/

přejít Seinu a... Ještě nemusíme si přece koupit vlaječku s nápisem Paris a věží Eiffelovou. Matbě ti zní v uších - kolik jich už máš - jestliže to není kýč a snobismus, pak určitě svatokrásně reality a konečně... Opět ne. Fronta na výtah - tedy na vlastní přet - Já jsem na to zvyklý, ale můj francouzský přítel Albert - nevím, dívá se na to někdy s přílis velkým rozmyslem. Podláhá mi z taktosti a vystupujeme po železných schůdkách a nejme sami - proti nám davy - za námi jednotlivci - je asi více milionářů - které čas nestojí nic. Železná konstrukce pod námi, železná konstrukce nad námi trvá to dlouho po právé ruce vzcnosná budova Francouzského rozhlasu a televize Seina a domy. Samé železo vprvo, vlevo. Do prvního patra 1F, do druhého a třetího se taxa zvěšuje asi nějak s geometrickou přesností, nebo s větrem, či s námahou. V první patře/a to jediné smad stojí za zainku - je nejširší - resp. na nejširší základně, je zde také nejvíc lidí/ je Restaurant, čira čtvercová uprostřed, se souveniry pohledy s razítkem Eiffelovy věže - a s mastným příplatkem/dokonce větším než je náš příplatek ve prospěch cestovního ruchu/ a se Snack barem - má stejné jméno s barem ve Štěpánské vedle hotelu Aleron, ale přátelé, ten rozdíl - v Praze intimita, hladci číšníci, židle vystlané něčím měkkým - zde SNACK BAR / pro pouhé občerstvení chudších a středních, ale ti kdož spěchájí nebo neumějí rázně zavolat na číšníka a servírku - nebo mají řízen - n e u s p ě j í: zbývá skočit/nikoli nešťastnou láskou/ ale řízní a hledat v věže. Jaká smůla nezabíjí se - dole jsou auta. Tedy čekat - ceny jsou pro této nadmořskou výšku úctyhodně nízké. Vybíráme si plejádu nápojů - skvrkne se na Oranžádu - Coly nepijeme/pouze v Rakousku - to jsme přece nejeli až do Paříže, abychom pili CoCa a PePaI ColYI/zeptáme se servírky na počasí a jak jí jdou obchody a dostaneme ještě housku/bílou a výbornou/ se salámem. Druhé řazení hladu spočívá v tom, že si dojdeme k puču sami, pak se ale začneme stydět tak, že zaplatíme ještě po druhé. Par snímků kamerou pár pohledů na rodinky spokojených příslušníků jejich, marné pohledy po dvojících a hlo tamhle je - ale milenci Pařížskou věž opustili asi užhy z důvodů častého vyrušování a hele co je to zde. No to je vymoženost - deska - byl jsem zde tehdy a tehdy. To je tedy památka. Mám nezbyvá než zase šplhat a zaplatit za námahu další franky a pak se kochat, ale přišel nám do toho a tak po sestupu rychle pod zem sednout otevřít PARIS SOUVENIR a La Palais de C haillot et La Seine depuis la TOUR Eiffel máme opravdu na dlani. Tedy čtvercová sobotní procházka po poschodích pařížské zvláštnosti, oné neodmyslitelné pařížské krásy - tak jako k ní patří rodinné domky na předměstí Malakoff, nebo první a druhá třída metra s milenci a spěchájícími mladými muži v bílé košili a tmavých šatech s kytlíci v ruce a Le Figurem v kapse, to je Paříž roku Beatles a Christine Keelerové + pro mne soukromá i La Tour Eiffel. Té mě.

Paříž, cíl má touhy, kouzelný hrad má fantazie, starobylá a věčně nová, prokletá a žehnaná, tisícikráte a tisícikráte jmenovaná Paříži! -

Nemí možné nezačít s klasiky. A v tomto případě zvláště povolaným, našim Janem Nerudou. Nemí zde shoda čístě náhodná. Naopak. Malá strana s osou v Nerudově ulici tě nějak přibližuje Paříž skutečnou a vyznamnou - naopak s posvátným chrámem Sacrée a s uličkami Montmartru.

Kdybychom však listovali dále Nerudovými "Pařížskými obrázky", četli bychom: "S chvatem jsem vylétěl po tvářích schodech notsedamských věží nahoru...". Ano v roce 1863, kdy Jan Neruda navštívil Francii, nestála - dnes již stará krasavice Tour de Eiffel. Ještě ne a tudíž zbývala jediná možnost z pařížských možností: Notre Dame. Dva pohledy/když omezíme leteckou společnost Air France/ se naskýtají pohled přízemní a nadzemní/nejvíce z prvního-50m, druhého a třetího oca 300m poschodí Eiffelovy železné konstrukce/.

Paříž se musí vědět odevšad, ale nejdříve, aby nám pak připadala velmi známá, musí Čech přečíst knihy/zde naopak francouzských - pouze - klasiku/. Dvě národnosti jsou na tom relativně nejlépe - Američan v Paříži/ten to vyjádřil hudbou/ a Angličan/ky/ v /zde nesedí slovo Paris/ - spíše v Louvru a před Eiffelkou ve frontě na lístky/resp. desetkrát delší frontu na výtah/. Každý jezďí do Paříže za něčím co si vysnil a nebo o čem by chtěl snít. A pak v návalu pařížských obrázků nesní ani v noci.

PAŘÍŽSKÉ PŘEDMĚSTÍ

s jede vlakem

Čecha, který má jízdenku na Východní nádraží/ tzv. Orient Expressu/, překvapí po průjezdu NSR a Strassbourgem, nejdříve lidé ve vlaku. Snad jsme již ve Francii. Přejíždíme Rýn, ve vlaku francouzský policista, sympatický bretaganský celník a dva mladí pohraničníci v modré barvě. Před chvílí jsi odevzdal průjezdní tranzit německému říčnímu policistovi a nyní jsi ve známé svobodné Francii. Pocity jsou tak trochu smíšené pooně debatě s "šmecem, který perfektně mluví anglicky, dovíš se řadu názorů/spíše filosofických/a rychle ti sběhne cesta na francouzské hranice. Strassbourg a halda světlých uniform francouzských vojáků a sourozenci. Světlo/vyřizované/barety se ženou do tvé chodbičky, kde máš tašku a malý kufřík, jsou uctívají, ale světlí/zde představený pánem, který nemůže spát a kouří cigarety Gitanes/je posílá pryč odtud - trochu neuctivě, s ohledem na jejich mládí a krátkou vojenskou službu/s měsíc/.

Konečně se vše uklidnilo, spáči opět ulehli a my jedeme k metropoli a stále se jí přibližujeme. V chodbičce zůstali sourozenci, Francouz a já. Bívám se ven - uklidňující pocit - Francouz se mnou chce navázat řeč. Nemám ani o to zájem a tak poslouchám s nadočkovaným zájmem o jeho práci, zahrádce a že jede k deince do Vannes. Teď si vzpomínám - byl jsem neuctivý, Francouz si to nezasloužil. Měl zaujati sourozenci - na svá léta moc hezčí. Chlapec s dívkou - líbivě oba oblečení. Sedí na sklápěcí židličky vagonu ČSD, překrásná dívka má opěru hlavu o svého bratra a pozoruje francouzský severovýchod. Jeou si nesmírně podobní.

* * * * *

A hle, první domky Paříže a pak velkostavby - ne-li mrakodrapy

Farbwerke Hoechst AG, Bayer
Ludwigshafen BHSF
Otto Wolf Kolín - válcovny